

Посольство
Великої Британії
в Україні

STABILIZATION
SUPPORT SERVICES

ЗВІТ

про роботу радників з питань
внутрішньо переміщених осіб

за період

з 1 по 31 серпня 2018 року

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

I. КЛЮЧОВІ АКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

II. МОНІТОРИНГОВА ТА АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

III. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

IV. ЗВЕРНЕННЯ ДО РАДНИКІВ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

V. ПОДОЛАННЯ НЕРІВНОСТЕЙ ТА РОБОТА З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ

VI. ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ РАДНИКІВ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Скорочення (у порядку появи у тексті):

Програма – Програма «Радник з питань внутрішньо переміщених осіб»

ВПО – Внутрішньо переміщена особа(и)

Мінсоцполітики – Міністерство соціальної політики України

МТОТ – Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України

УПСЗН – Управління праці та соціального захисту населення

ГО – Громадська організація

КМУ – Кабінет Міністрів України

ОДА – Обласна державна адміністрація

ВРУ – Верховна Рада України

НУО – Неурядова організація

МКП – Місця компактного проживання

ДСЗН – Департамент соціального захисту населення

ПФУ – Пенсійний фонд України

ЦСССДМ – Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

НПА – Нормативно-правові акти

УВКБ ООН – Управління Верховного комісара ООН у справах біженців

БФ – Благодійний фонд

ОТГ – Об'єднана територіальна громада

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма “Радник з питань внутрішньо переміщених осіб” (далі – Програма), реалізується організацією “Stabilization Support Services” за фінансової підтримки Посольства Великої Британії у рамках проекту “Подолання соціальних наслідків конфлікту на Донбасі та незаконної анексії Криму за допомогою державних структур в Україні та громадянського суспільства”.

До Програми залучено 25 радників з питань внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), що були обрані на підставі прозорого конкурсу та працюють при департаментах соціального захисту населення обласних державних адміністрацій. По два радники представлені на регіональних рівнях (Донецька та Луганська області), троє – на центральному (Міністерство соціальної політики України і Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України) та по одному раднику в інших регіонах України, які охоплює Програма.

Радники разом з Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики), Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України (далі – МТОТ) та місцевими органами виконавчої влади розв’язують проблемні питання ВПО на місцях.

За даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міських державних адміністрацій, за станом на 27 серпня 2018 р. взято на облік 1 518 283 ВПО¹.

---

¹ За даними Мінсоцполітики: <https://www.msp.gov.ua/news/15512.html>

І. КЛЮЧОВІ АКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

Протягом звітного періоду радники надали 3 492 послуги.

1 серпня відбувся моніторинговий візит на контрольний пункт в'їзду-виїзду "Станиця–Луганська". Пройшла зустріч із спеціалістами управлінь праці та соціального захисту населення (далі – УПСЗН). Були обговорені питання надання послуг особам з числа ВПО, призначення державної соціальної допомоги, порядку проведення перевірок фактичного місця проживання. Оновлено інформацію на стендах, встановлених Програмою, та надано консультації громадянам, які безпосередньо перебували на контрольному пункті та мали питання, які потребували термінового вирішення.

9 серпня відбулася зустріч Програми із коаліцією партнерських організацій (ГО "ГХ "Група впливу", ГО "Донбас-СОС", ГО "Право на захист", ГО "Восток СОС", ГО "Центр Інформації про права людини). У результаті було узгоджено правки до тексту проекту змін постанови Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) №365², погоджено графік коаліційної діяльності на наступний місяць. Проект змін до постанови КМУ №365 подано на розгляд до Мінсоцполітики та до Секретаріату КМУ.

Програмою було ініційовано та проведено Всеукраїнський моніторинг ситуації з наданням статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. На основі результатів моніторингу було розроблено алгоритми спрощеного надання статусу та запропоновано перелік соціальних послуг для постраждалих дітей (для понад 224 тис.) та їх родин. Презентація результатів моніторингу та рекомендацій відбудеться у вересні.

28 серпня у Харкові Програмою спільно з Департаментом соціального захисту населення Харківської ОДА було надано організаційну підтримку виїзному засіданню Комітету ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Під час виїзного засідання Комітету ВРУ спільно з керівництвом області було надано для розгляду проект Державної програми адаптації та інтеграції ВПО, яку запропоновано взяти за основу при розробці проектів регіональних нормативно-правових актів.

28-31 серпня Програма надавала організаційну підтримку моніторинговому візиту та виїзному засіданню Комітету ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення до Краматорська. У результаті Комітет підтримав наступні рішення:

- Надати допомогу місту Краматорську у ремонті додаткової будівлі амбулаторії для надання медичних послуг як ВПО, так і місцевим мешканцям.
- Прискорити прийняття Парламентом проекту постанови ВРУ №8576³, яка віднесе селище Гладосове до Бахмутського району, що надасть його мешканцям можливість отримувати соціальну допомогу.

² Постанова КМУ №365 "Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам": <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249110200>

³ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64384

- Підтримати створення у Краматорську відкритого соціального офісу та Центру надання адміністративних послуг.

1. Підвищення рівня знань представників неурядових організацій

Радниками було проведено 60 зустрічей з представниками неурядових організацій (далі – НУО).

259 представників НУО отримали консультації від Програми.

В рамках підписаного Меморандуму⁴ протягом серпня радниками було проаналізовано 16 кейсів. Більшість запитів стосувалися пенсійних виплат.

2. Інформування службовців із сфери соціального захисту населення

За звітний період 779 службовців із сфери соціального захисту отримали консультації від радників Програми.

3. Комунікаційні активності

Почався проект “Ми поруч!” – цикл телепрограм про історії ВПО, які переїхали до Полтави та області. Проект реалізується разом із полтавською регіональною телерадіокомпанією “ІРТ Полтава”.

Було опубліковано серію мультфільмів про права ВПО: “Історія одного пенсіонера” про пенсійну дискримінацію ВПО та мультфільм про адресну допомогу студентам ВПО.

Протягом звітного місяця було 6 друкованих згадок про радників та Програму, 1 сюжет, 5 телеефірів та 4 радіоефіри.

Окрім того, радники взяли участь у 1 круглому столі та 1 прес-конференції. Також на сайті Програми <http://www.radnyk.org> розміщено 6 матеріалів.

II. МОНІТОРИНГОВА ТА АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У серпні 2018 р. радники Програми провели 7 моніторингів та аналізів.

Радниками національного рівня підготовлено аналіз гарантування пенсійного забезпечення ВПО для звернення до Прем’єр-міністра України В. Гройсмана та аналіз діючого порядку консультацій з громадськістю та положення про Громадську раду.

---

⁴ Тресторонній Меморандум про співпрацю і взаєморозуміння підписано 6 жовтня 2017 р. між МТОТ, громадською організацією “Донбас СОС” та Програмою.

Звіт виданий завдяки фінансовій підтримці Посольства Великої Британії в рамках проекту “Подолання соціальних наслідків конфлікту на Донбасі та незаконної анексії Криму за допомогою державних структур в Україні та громадянського суспільства”, який реалізує канадська неурядова організація “Stabilization Support Services”

Радницею у Харківській області проведено моніторинг списків ВПО за системою “Аркан”, за результатами якого радниками національного рівня було підготовлено службову записку до Мінсоцполітики.

Радниця у Запорізькій області завершила моніторинг роботи соціальних інспекторів у м. Запоріжжя. Метою проведення моніторингу було виявлення потреб соціальних інспекторів в інформаційних матеріалах та тренінгах, які можуть бути проведені радницею. За результатами моніторингу було виявлено, що соціальні інспектори відчують велике навантаження в роботі з ВПО. Більше 50% робочого часу припадає саме на обстеження домогосподарств ВПО, що зменшує результативність та ефективність роботи. У подальшому доцільно провести тренінги з питань соціально-психологічної роботи з ВПО та розробити інформаційні матеріали із поясненням актуального законодавства для соціальних інспекторів. Враховуючи те, що соціальні інспектори особисто взаємодіють з більшістю родин ВПО, які є отримувачами соціальної допомоги, то надання необхідної інформації соціальним інспекторам (наприклад, про організації та фонди, які здійснюють допомогу ВПО) сприятиме масштабному інформуванню осіб, які потребують допомоги. За результатами моніторингу планується розробити заходи, які будуть спрямовані на підвищення обізнаності соціальних інспекторів щодо роботи з ВПО.

Радницею у Вінницькій області розпочато моніторинг у рамках роботи над інтеркультурною стратегією розвитку м. Вінниці. Радниця спільно з місцевими експертами та представниками комунального підприємства “Інститут розвитку міст” долучилася до робочої групи при Вінницькій міській раді. При розробці інтеркультурної стратегії будуть залучені і елементи, що стосуються ВПО та їх інтеграції до місцевої громади.

Радницею у місті Києві та Київській області в серпні було ініційовано проведення Всеукраїнського моніторингу ситуації з наданням статусу дитини, постраждалої внаслідок військових дій, а також проведено моніторинг в Києві та області. Метою моніторингу була актуалізація ситуації зі статусом та розробка алгоритму подальших дій.

За підтримки Житомирської ОДА радником проведено спільний моніторинговий візит з ГО "Милосердя" до табору "Капітошка". Табір працює на базі санаторію "Тетерів", в якому оздоровлюються в т.ч. діти ВПО, що проживають в МКП "Санаторій "Тетерів". Під час візиту були обговорені проблемні питання функціонування закладу, а також психологічний та фізичний стан дітей ВПО, що проживають на території санаторію та відвідують табір.

III. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом поточного місяця Програмою підготовлено 136 листів, роз'яснень, експертних висновків.

Радники національного рівня взяли участь у підготовці проекту постанови КМУ щодо порядку проведення соціальних виплат та пенсій, де передбачена лібералізація

існуючого порядку призначення соцвиплат та відокремлення порядку виплати пенсій від інших соціальних виплат. Підготовлено консультативні роз'яснення для ДСЗН Луганської області по відновленню пенсій та щодо порядку призначення соціальних виплат ВПО. Було підготовлено зауваження до Проекту порядку виплати соціальних виплат ВПО. Написано лист до Адміністрації Державної прикордонної служби щодо проблем у роботі з базою "Аркан".

Радниця у Полтавській області розробила методологію запровадження індексу гендерної чутливості для нормативно-правових актів системи соціального захисту населення.

Радницею у Рівненській області надано письмове роз'яснення на запит від ДСЗН Рівненської ОДА щодо отримання статусу ВПО для особи, що перебувала у пенітенціарному закладі в Автономній Республіці Крим.

Радниця у Львівській області долучилася до підготовки пропозицій до проекту Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Львівської області на період 2019-2020 років.

У Волинській області радницею було підготовлено письмові роз'яснення щодо правової сторони захисту ВПО для спеціалістів УПСЗН області та фахівців Нововолинсько-Іваничівського об'єднаного управління Пенсійного фонду України (далі - ПФУ) у Волинській області.

IV. ЗВЕРНЕННЯ ДО РАДНИКІВ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

У серпні 2018 р. радниками було надано 1 942 консультації для службовців та представників НУО. Службовцям за звітний період всього було надано 1 476 консультацій. А представникам неурядових організацій – 466 консультацій (див. Діаграму 1).

Діаграма 1. Розподіл консультацій за типом, кількість наданих радниками консультацій

Найбільше консультацій стосувалося питань призначення пенсій (419 звернень) та соціальних виплат (332 звернення) (див. Діаграму 2).

Діаграма 2. Розподіл консультацій за типами запитів, кількість наданих радниками консультацій

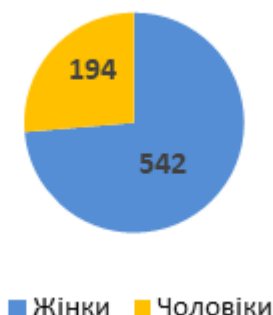
Серед консультацій для службовців найбільше було надано представникам УПСЗН (915 консультацій) та представникам органів місцевого самоврядування (130 консультацій) (див. Діаграму 3).

Діаграма 3. Розподіл консультацій для службовців за типами, кількість наданих радниками консультацій для службовців

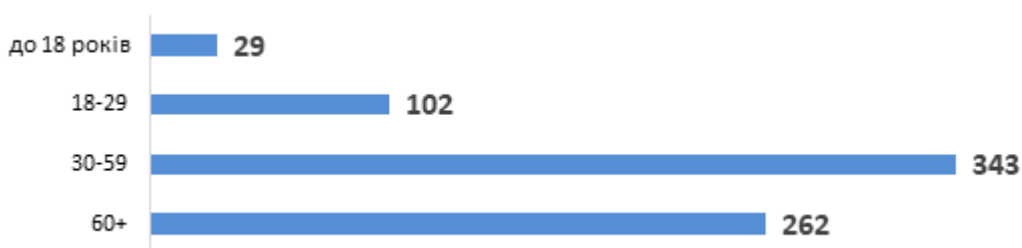
У серпні радниками надавалися прямі консультації для 736 ВПО. Серед них більшість консультацій було надано жінкам (див. Діаграму 4).

Діаграма 4. Розподіл консультацій для ВПО за статтю, кількість ВПО, що отримали консультації радників

Також консультації було надано 29 дітям віком до 18 років та 262 ВПО старшого віку (див. Діаграму 5).

Діаграма 5. Розподіл консультацій для ВПО за віком, кількість ВПО, що отримали консультації радників

Радники надали консультації 67 особам з інвалідністю, 48 учасникам АТО, 25 представникам національних меншин та 3 представникам ЛГБТК+ спільноти.

V. ПОДОЛАННЯ НЕРІВНОСТЕЙ ТА РОБОТА З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ

Подолання гендерної нерівності, розширення прав та можливостей жінок, боротьба з гендерним насильством. Протягом серпня радники та радниці надавали прямі консультації для 542 жінок-ВПО.

Радниці у Львівській та Полтавській областях долучилися до “Резиденції солідарності” – проекту, який здійснюється за підтримки Open Society Foundation Феміністична майстерня. Метою резиденції є покращення взаємозв’язків, планування спільних дій або проектів, спрямованих на забезпечення гендерної рівності, захист та просування прав жінок. Радниць було запрошено в якості експерток та тренерок. Вони провели дискусію “Механізми підтримки жіночого руху”, під час якої було обговорено роль жінок у відновленні миру.

Радниця у Закарпатській області продовжила співпрацю із ГО "Центр "Жіночі перспективи" та долучилася до круглого столу "Гендерне програмування як інструмент до забезпечення рівності та захисту прав жінок в Україні".

Робота з людьми похилого віку. За звітний період радниками та радницями було надано консультації для 262 ВПО старше 60 років. У Черкаській області радницею було надано консультації щодо написання заяв до Комісії Черкаської ОДА з питань надання одноразової грошової допомоги громадянам. 12 пенсіонерів отримали грошову допомогу у розмірі 500 грн.

Радниця у Закарпатській області виступила як спікерка на засіданні Ужгородського прес-клубу "Труднощі в отриманні пенсії для ВПО: що гарантує держава і які вимоги ставить до пенсіонерів" в рамках проекту "Голос жінки має силу".

Робота з дітьми. Радниками та радницями було надано консультації для 29 ВПО молодше 18 років. Радник у Івано-Франківській області провів робочу зустріч з головою ГО "Ліга Толерантності" щодо проекту згуртування дітей "Давай грай" від партнера ФК "Шахтар". Ініціатива охопить близько 120 дівчат та хлопців віком від 7 до 12 років, включно з дітьми з інвалідністю.

Радницею у Закарпатській області ініційовано та проведено семінар "Надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок військових дій та збройних конфліктів" для працівників ЦСССДМ Ужгородської міськради та ГО, які працюють з ВПО.

Робота з представниками національних меншин. Було надано консультації для 25 представників національних меншин протягом серпня. У Харківській та Донецькій області надавалася допомога у відновленні документів (свідоцтво про народження, паспорт) представникам ромської спільноти.

У Черкаській області у співпраці із обласним Товариством Червоного Хреста було проведено моніторинговий візит до громади ромів у Золотоніському районі. Було надано гуманітарну (одяг, дитячі речі) та матеріальну допомогу.

Радницею у Волинській області було надано юридичну допомогу кримським татарам у вирішенні кейсів щодо незаконного стягнення переplatи щомісячної адресної допомоги та взяття на облік як ВПО.

Радником у Херсонській області на постійній основі надаються консультації особам з числа кримськотатарського народу (як ВПО, так і місцевим мешканцям Херсонської області) щодо отримання статусу депортованої особи за національною ознакою, оформлення субсидій, економічних можливостей в області та вирішення житлових питань.

Робота з особами з інвалідністю. Було надано консультації 67 особам з інвалідністю. Радниця у Вінницькій області продовжила співпрацю з ГО "Відкриті серця", та їх соціальним партнером - центром реабілітації "Обрій". Було надано консультації представникам регіональних підрозділів "Обрій" та партнерських ГО "Вікторія" та "Дім" у

сmt. Вапнярка та м. Козятин. Під час обох виїздів в райони області відбувалося поширення інформаційних матеріалів Програми та матеріалу “Корисні контакти для ВПО у Вінницькій області”.

Робота з представниками ЛГБТК+ спільноти. Радницею у Полтавській області було надано консультації представникам ЛГБТК+ спільноти щодо можливостей захисту прав при працевлаштуванні. Експерткою Програми у Києві надано юридично-консультативну допомогу щодо розслідування злочинів на ґрунті ненависті.

VI. ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ РАДНИКІВ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Радники національного рівня взяли участь у підготовці проекту постанови КМУ щодо змін до постанови КМУ №996⁵ (щодо участі громадськості в формуванні та реалізації державної політики). У разі прийняття проекту посиляться ефективність діяльності громадських рад та значущість громадських обговорень проектів НПА, що призведе до більш виважених та обґрунтованих рішень у державній політиці, в т.ч. і відносно ВПО. Також радники проводили консультації та писали роз’яснення чинного законодавства для працівників системи соціального захисту населення з метою запобігання системних помилок та збереження законних прав ВПО на отримання соціальних виплат та послуг. Це дало змогу щонайменше 250 особам отримати соціальну допомогу та послуги, в яких їм раніше було відмовлено.

Радниця у Луганській області долучилася до проведення робочої наради Сектору МТОТ щодо оформлення паспортів для дітей, які народились у період з 2001 по 2008 рік. У нараді також взяли участь представники Управління державної міграційної служби у Луганській області, Головного територіального управління юстиції у Луганській області, Департаменту освіти і науки, Норвезької ради у справах біженців, УВКБ ООН, БФ “Восток-СОС”, БФ “Право на захист”. Вдалось досягти домовленостей щодо налагодження єдиної практики в області щодо документування при зверненні дітей. Це дасть змогу спростити у подальшому процес отримання дублікату свідоцтва про народження та збільшить кількість дітей з окупованих територій, які звертатимуться за отриманням паспорта громадянина України.

Радницею у Харківській області під час виїзного засідання комітету ВРУ спільно з керівництвом області було надано проект Державної програми адаптації та інтеграції ВПО, яку запропоновано взяти за основу при розробці нормативно-правових документів. Також під час візиту Міністра соціальної політики через представників Українського фонду соціальних інвестицій було передано проект постанови, який дозволить ВПО без урахування норм Житлового кодексу брати участь в регіональних проектах та програмах з забезпечення житлом.

У Запорізькій області радницею завершено опитування соціальних інспекторів щодо роботи з ВПО. Посилено взаємодію радниці із місцевими управліннями соціального

---

⁵ <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>

захисту через особисті зустрічі з керівниками та працівниками районних управлінь соціального захисту. За результатами моніторингу радницею прийнято рішення розробити інформаційні матеріали для соціальних інспекторів, що дозволить підвищити обізнаність ВПО в Запорізькій області (55 тис.) щодо програм та організацій, які надають послуги, що особливо важливо для мешканців сільської місцевості та ВПО похилого віку, які не мають доступу або навичок роботи в Інтернеті.

Радник у Дніпропетровській області організував ряд консультаційних та інтеграційних заходів, які (поки немає обласної програми) сприятимуть кращій інтеграції та соціалізації ВПО в Дніпропетровській області. Було здійснено виїзні консультації для представників органів влади, НУО, обласного та районних УПСЗН, що покращить якість надання соціальних послуг для 75 тис. ВПО, які обліковуються в області.

Радниця у Вінницькій області спільно з місцевими експертами та представниками комунального підприємства "Інститут розвитку міст" долучилася до робочої групи при Вінницькій міській раді щодо роботи над стратегією інтеркультурного розвитку міста Вінниці. При розробці інтеркультурної стратегії будуть враховані і елементи, що стосуються ВПО, їх інтеграції та більшої включеності у життя міста.

Радниця надала організаційну підтримку у проведенні круглого столу "ВПО: проблема області чи потенціал для розвитку?", що був ініційований місцевими громадськими активістами. За результатами проведеного круглого столу були подані звернення до Сумської міської, Сумської районної, Шосткінської районної, Конотопської районної та Сумської обласної рад щодо прийняття звернення до ВРУ з приводу законопроекту №6240⁶. Прийняття законопроекту №6240 дозволить ВПО реалізувати свої виборчі права на місцевих виборах (вибори в ОТГ) та стати повноправними членами своїх громад. На сьогодні в Сумській області створено 32 ОТГ, у виборах 29 з них ВПО не мали права брати участь, як члени громад.

Радник у Івано-Франківській області провів ряд виїзних консультацій для УПСЗН. Надав інформацію працівникам соціального захисту в Галицькому, Долинському, Тисменицькому, Коломийському, Тлумацькому УПСЗН та в Тернопільському обласному управлінні. Це надасть змогу поліпшити якість надання соціальних послуг для 2,5 тис. ВПО, які обліковані в цих регіонах.

Радницею в Закарпатській області було проведено зустріч з елементами тренінгу на базі Нововолинського міськвиконкому для спеціалістів УПСЗН на тему "Актуальні питання соціального захисту ВПО". Проведений захід підвищив рівень обізнаності службовців щодо норм чинного законодавства, що регулює правовідносини з ВПО. Це допоможе уникати типових порушень прав ВПО, яких в Нововолинську обліковано 201 особу.

---

⁶ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61425

Радником у Херсонській області регулярно проводяться скайп-конференції з працівниками УПСЗН області, що дає їм можливість своєчасно отримувати інформацію щодо змін у законодавстві та професійно виконувати свої обов'язки. Це дає змогу поліпшити якість надання соціальних послуг для 14 тис. ВПО, які мешкають в області.

Спільно з ГО «Милосердя» та за підтримки ЦСССДМ радник у Житомирській області обговорив концепцію створення обласного центру соціальної підтримки сімей та дітей, що потрапили у складні життєві обставини (в т.ч. ВПО) на базі Санаторію «Тетерів» (м. Коростишів). Крім того, радник провів зустріч з керівництвом району з цього питання. На сьогодні представники району вивчають питання. У випадку роботи даного центру, він забезпечить житлом до 30 жінок з дітьми, що потрапили у складні життєві умови.

Радницею у Чернігівській області покладено початок співпраці з об'єднаними територіальними громадами. Було проведено зустрічі з Михайло-Коцюбинською і Носівською ОТГ Чернігівської області. Так під час зустрічей були підняті такі питання, як інтеграція ВПО до приймаючих громад, рівень конфліктності, питання кредитування житла і надання житла для тимчасового розміщення. Співпраця радниці з ОТГ дасть змогу поліпшити якість надання соціальних послуг для ВПО, що проживають цих у громадах.

Радником у Хмельницькій області було проведено зустрічі із представниками районних УСЗН Чемеровецького та Білогірського районів області та безпосередньо із ВПО, що проживають у даних районах. Надана радником під час зустрічей інформація у подальшому дасть змогу значно покращити обслуговування громадян працівниками УСЗН та підвищити надання соціальних послуг для більш ніж 200 ВПО, які проживають на території даних районів.